

טז. **ובאמירת** תיבות "אלא לראותם בלבד" ו"רק בעיניך תביט", היה רבינו מביט על הנרות^{סב}.
 יז. **"מעוז צור"** אמר בנוסח ולא בניגון, והיה מאריך בפסקא "חשוף זרוע קדשך" בדמעות שליש לעורר רחמים ולקרב

הגאולה השלימה. אמר "כי ארכה לנו הישועה כי ארכה לנו השעה", ולאחמ"כ הוסיף הפסקא "מעולם היית ישעי וכו'"^{סג}.
 פר' הקטורת אתה הוא וכו' (ומנה י"א סימני הקטורת באצבעות יד ימין^{סד}), אביי מסדר^{סה}, ברכת כהנים, למנצח בנגינות^{סו}) (מתוך צורת

סב. עי' בסידור ר' שבת, כונת ויהי נועם.

סג. כ"כ בס' שפתי רא"ם (סטראזיניץ), חנוכה, שפייט זה חיברו הרה"ק רבי משה השרף זיע"א זקינו של מרן הרה"ק רבי מאיר הגדול מפרימישלאן זיע"א, וחתם את שמו בפיוט, מעולם, שמע, העבר, אמנם בס' קיצור של"ה מביא שמחברו הוא מרן הרמ"א (רבי משה איסרליש) וחתם את שמו, עיי"ש.

סד. ברמ"א סי' קל"ב סוס"ב, ויש שכתבו לזיזר לומר פיטום הקטורת מתוך הכתב ולא בעל פה שהאמירה במקום הקטרה וחיישין שמא ידלג אחד מסמניה ואמרינן שהוא חייב מיתה, וביסוד ושורש העבודה שער ב' פי"א כתב בשם אריז"ל שימנה באצבעותיו כדי שלא יטעה ח"ו, וכ"כ החיד"א בעבוה"ק במורה באצבע סי' ג' אות ע"ג, וכ"כ בכף החיים סי' מ"ח סק"ד בשם משנת חסידים בתפילת העשיה פ"ה אות א' דימנה הי"א סממנים באצבעותיו, וכ"ה בסידור בית יעקב. ועי' בס' חסד לאלפים לבעל הפלא יועץ: יזרזר מאוד בקריאת סממני הקטורת, שהרי אמרו אם חיסר אחת מכל סמניה חייב מיתה, והקריאה במקום הקרבה, והמדקדקים מונים את סימני הקטורת באצבעות. ועי' בן איש חי, פר' מקץ, אות ח' שכתב בטעם הדבר וז"ל: פרשת התמיד והקטורת, יאמר בכונה גדולה. דרבו מספר מעלותיה, והקריאה במקום הקרבה, וימנה באצבעותיו הסממנין של הצרי והצפורן וכו', וכתבתי בסה"ק מקבציאל בסיעתא דשמיא, דהמנין מורה על חשיבות ומעלה, דלהכי קיימא לן, כל דבר שבמנין אפילו באלף לא בטיל, ועוד בזה תתעורר הכונה יותר, ועוד איכא טעמא במנין האצבעות, דאף על גב דקריאתינו היא העולה במקום הקטרה, עם כל זה לרוב יקר תפארת המצוה הזאת נצרף עם שיח שפתותינו איזה תנועה של מעשה, ולכן נמנה באצבעות כדי לעשות קצת פעולה בידינו בדבר זה, ואז יצטרפו הדבור והמעשה, כאלו הקטרנו ממש, ולכן נראה לי דטוב **למנות באצבעות הימין דוקא**, ודלא כמ"ש דימנה בשתיהן, כדי לזכות שתי ידות כאחד, חדא דמעשה הימין מסוגלת יותר בכל מקום, ועוד כי הכהן המקטיר בבית המקדש, היה מקטיר בימין, ועוד כתבתי שם טעם למנות באצבעות, כי האחד עשר סממנים הם בירורים של שבעה מלכים שהם שבע ספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות, וידוע דחמש אצבעות הם חסד גבורה תפארת ונצח והוד, כמו שכתוב בשער הכונות בדרוש הציצית, ונמצא רוב שבע ספירות נרמזים באצבעות היד, לכך מונה בהם.

סה. אביי מסדר ולא אביי הוה מסדר ועי' בספר תפלה לדוד להגה"ק מבוטשאטש סימן על סדר התפילה שכתב שאין לומר "אביי הוה" בכדי שלא יהיה כהוגה את השם באותיותיו [שכשקורא ברצף מדביק אות י' של אביי לתיבת הוה] דאסור (עי' סנהדרין יג:), וכן הוא בגמרא יומא דף לג, הנוסחא "אביי מסדר", ועי' באשל אברהם או"ח סי' מח, והרה"ק מהרי"א מקאמארנא בספה"ק שולחן הטהור סימן מח סעיף יא, כתב וז"ל: וכן אביי מסדר כך הוא בגמרא (יומא דף ל"ג ע"א), ולא ישנה, ומשום הוגה השם לית לן בה כלל, דשם גופא אם לא נתכוין לקדשו חול הוא, אלא שאין לשנות מנוסח אמת של הגמרא וכו' עכ"ל. וכ"כ בבן איש חי.

סו. בסידור ר' שבת (כוונות חנוכה): "ויאמר אחר כך 'למנצח בנגינות'". ובספר אמתחת בנימין (ח, א) כתב: "סגולה גם כן בכל פעם שידליק בכל לילה שיאמר אחר כך למנצח בנגינות וגוי' אלקים